

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПТНЗ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Палькевич Ю.С.

ІІТО НАПН України

Серед багатьох інноваційних методів управління навчальними закладами ПТО особливе місце належить економічним методам управління, які є певною мірою інноваційними в освітньому менеджменті ПТНЗ. Одним з першочергових завдань вважаємо розроблення класифікації інновацій для потреб освітнього менеджменту на підставі різних підходів до розробки ефективних управлінських рішень за такими ключовими ознаками: новизною, об'єктом управління, цілями, джерелом фінансування, видом ефекту, організацією інноваційного процесу (рис.1).

За об'єктом управління виділяємо два види інновацій: процесні (під процесом ми розуміємо процеси навчання й управління) та людського капіталу. Останній в сучасних умовах набув найбільшої ваги, оскільки без нього неможливе існування процесних інновацій. Інновації людського капіталу передбачають розробку нових методів управління знаннями працівників ПТНЗ, підвищення їх професійного рівня та здатності до продукування інноваційних ідей.

У залежності від новизни інновацій, що запроваджуються, залежить стратегічний розвиток навчального закладу, та, як наслідок, використання певних методів і моделей прийняття управлінських рішень у освітньому менеджменті ПТНЗ, серед яких слід особливо виділити методи аналізу вигід і витрат (benefit-cost analyzes), моделі фінансового управління ПТНЗ, методи прийняття стратегічних управлінських рішень.

Так, методи аналізу вигід і витрат набувають особливої актуальності у період необхідності ухвалення рішень за умови існування обмежувальних чинників, таких як: обмеження попиту на освітні послуги; відсутність достатньої величини грошових коштів для оплати необхідних витрат.

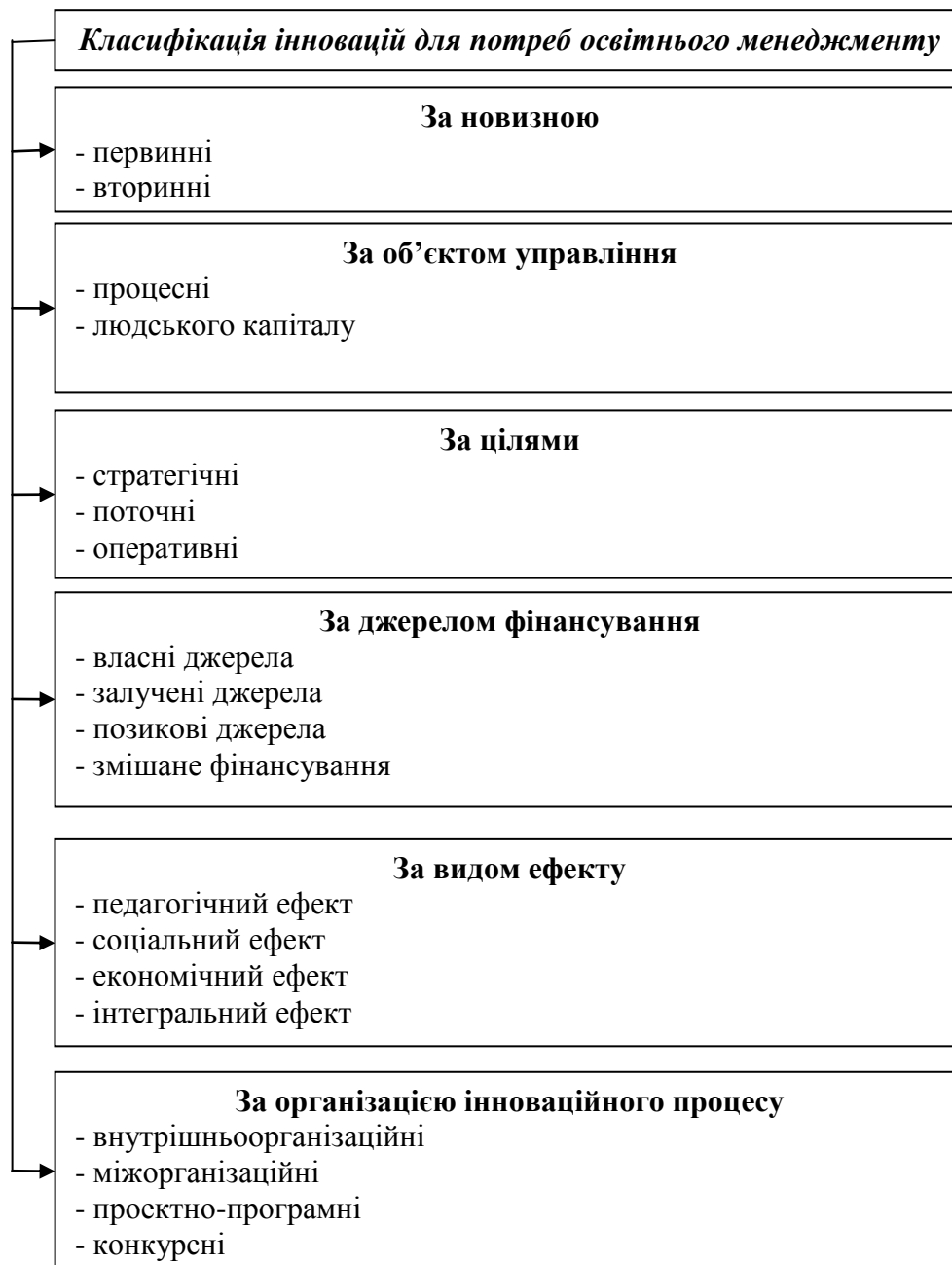

Рис. 1. Класифікація інновацій для потреб освітнього менеджменту у ПТНЗ

Джерело: розроблено з використанням [2].

Методика обліку обмежувальних чинників передбачає використання прийомів, які дозволяють визначати максимальний дохід при обмежених постійних витратах.

Модель фінансового управління передбачає застосування: перспективного фінансового планування діяльності ПТНЗ, що є основою його фінансової стратегії; поточного та оперативного фінансового планування

(бюджетування); управління основними та оборотними активами навчального закладу.

Методи прийняття стратегічних управлінських рішень включають в себе комплексне оцінювання зовнішнього та внутрішнього середовища ПТНЗ, аналізу його конкурентних позицій за допомогою SWOT-аналізу (для визначення сильних та слабких сторін конкурентної позиції, співставлення переваг та загроз); SPASE-методу, який передбачає розрахунок зваженої оцінки за критеріями фінансової стабільності, конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг, привабливості сектору економіки, для якого готують кваліфікованих робітників; аналітичної матриці McKinsey тощо.

Отже, економічний аспект інноваційних методів управління ПТНЗ може включати досить значний спектр методів та прийомів економічного аналізу залежно від новизни інновацій та очікуваного ефекту в освітньому менеджменті.

Список використаних джерел

1. Гаркуша Н.М. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті / Н.М. Гаркуша, О.В. Цукова, О.О. Горошанська. – К.: Знання, 2011. – 591 с. – (Вища освіта XXI століття).
2. Янковська О.І. Управління інноваційними процесами в приватних сільськогосподарських підприємствах : дис... канд.. екон. наук : 08.00.04 / Янковська Ольга Іванівна. – Житомир, 2011. – 165 с.